

פניני השבוע

יו"ל לע"נ הרה"ח רבי ברוך בענדיט ב"ר משה נחום ליכטנשטיין זצ"ל

משגיח רוחני דישיבת "שער אליעזר" קרעטשניף

בעזה"ת, פרשת ויקרא – החודש - תשע"ב

ויקרא אל משה (א' – א')

אלף דיקרא זעירא הוא, ויש לפרש דהנה דרשו חז"ל על הפסוק "פתחי לי אחותי" (שיר השירים ה' - ב') "פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם". אל"ף ר"ת פתחי לי אחותי, ולכן הא' הוא זעירא לרמז על פתח קטן.

(הרה"ק ר"נ מראפשיץ זיע"א)

אדם כי יקריב מכם קרבן לה' (א' – ב')

לשם מה כתוב "מכם" היה די אם היה כתוב "אדם כי יקריב קרבן לה'". אלא כאשר האדם מקריב קרבן לה', צריך הוא לזכור כי ראוי היה לו עצמו שיעשו לו כאותה בהמה המוקרבת עתה לפני ה', כאשר שוחטים אותה, עליו לחשוב שראוי היה לו להישחט במקומה, כשזורקים את דמה, יש לו לחשוב שכך היה ראוי להיעשות לו וכו', משום כך כתוב "אדם כי יקריב מכם קרבן לה'", ממש כאילו קרבן זה ממנו הוא.

(האלשיך הקדוש זיע"א)

תקריבו את קרבנכם (א' – ב')

קרבן עולה אפשר להקריב רק כשאין האדם פורש מכלל ישראל, אלא רוכש ידידות וחיבה לכל אדם מישראל, משתתף בציבור היהודי, ועל ידי היותו בצוותא עם עוד יהודים, הוא מבטל את עצמו, לכן נאמר בפסוק "תקריבו את קרבנכם" לשון רבים, כי רק בשותפות עם כלל ישראל ניתן לנדב עולה אמיתית.

(ישמח ישראל)

מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם (א' – ב')

מה בהמה פשוטה כשאדם מישראל אומר עליה שהיא "קרבן" הרי מיד היא מתקדשת בקדושה עליונה, עד כדי כך שאת דמה מזים בקודש לפני ולפנים, קל וחומר אם האדם מקבל על עצמו ומכריז: "מהיום והלאה אני קודש לה" בוודאי שמיד שורה עליו קדושה גדולה, ודבר זה מרומז בפסוק "מן הבהמה" - תלמדו אתם איך לנהוג ו"תקריבו את קרבנכם".

(תפארת שלמה – ראדומסק)

זכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד יקריב אתו לרצונו וגו' (א' – ג')

במד"ר מסופר (ויקרא פ"ג) "מעשה בשור אחד שמשכו למזבח וסירב, וכשנשחט נמצא טריפה", הסימן לזכר תמים, הוא איפה "אם יקריב אותו לרצונו" של השור, אבל אם אין השור הולך מרצונו, סימן שהוא בעל מום.

(פנינים יקרים)

ונפש כי תקריב מנחה לה' (ב' – א')

הרה"ק רבי מנחם מענדיל מלינסק זיע"א היה נוהג לחתום את שמו בצירוף התואר "אוהב ישראל", פעם כשהגיע לחתום נפל העט מידו, הרימו וביקש לחתום, ואירע לו מכשול אחר, אז הבין כי לא דבר ריק הוא, ומן השמים רומזים לו שיפושש במעשיו. התחיל לבכות, ואמר: מידה טובה אחת היתה בי - מידת אהבת ישראל, ואף זו ניטלה ממני, פשפש במעשיו ולא מצא שהכעיס או פגע באדם מישראל, קרא לבני ביתו ושאל אותם שמא העליבו מישהו, והתברר שבאותו יום הגיע לביתם אדם פשוט ומגושם, לבוש באחד הריקים, וביקש להיכנס אל הרבי, ובני הבית מנעו זאת ממנו.

מיד הורה רבי מנחם מענדיל שילכו לחפש אחריו ויביאו אותו אליו, ומצאוהו שהלך למקום שאינו הגון, הלכו והביאוהו לפני הרבי וסיפרו היכן מצאוהו, אבל הוא לא שת לבו לכך, וקיבלו בספר פנים יפות, וביקש את סליחתו על שדחו אותו בבוקר, ונהג בו כבוד גדול וציוה להביא לו כיבוד, אותו אדם בראותו את החרדה שהרבי חרד לכבודו, אחזתו בוושה וכלימה, הרהר בתשובה ושב מדרכו הרעה. לאחר שאותו אדם הלך לדרכו, ראה רבי מנחם מענדיל שבני ביתו תמהים על הכבוד הרב שחלק לאדם זה. אמר להם, הן ישעיהו הנביא התנבא על ימות המשיח (ישעיהו ס"ו – כ') "והביאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה לה' בסוסים וברכב ובצבים ובפרדים ובכרכרות על הר קדשי ירושלים", ולכאורה, את מי יביאו, איזה יהודי אשר ישמע את קול שופרו של משיח ולא ימהר ללכת אחריו? אלא שאין הכתוב מדבר אלא בבעלי עבירה המשוקעים בין הגוים ומבוססים בטומאתם, ועליהם אומר הכתוב שהם ראויים להיות מנחה לה', ומנחה כזו העלבתי? ועתה שבאה לידי לא אכבדנה?

קרבן ראשית תקריבו אותם לה' על המזבח לא יעלו לריח ניחוח (ב' – א')

הכוונה בזה, דבראשית תחילת עבודתו של אדם צריך הוא לדעת ש"תקריבו אותם לה'", שעבודתו צריכה להיות באופן של בלתי לה' לבדו, אולם "על המזבח" כאשר חושב ומדמה בדעתו כי כבר עלה מעלות רמות, אזי "לא יעלו לריח ניחוח" דתועבת ה' כל גבה לב.

(כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א)

על כל קרבן תקריב מלח (ב' – א')

המלח הוא הדבר היחיד שאין לו שום ערך בפני עצמו, כל מעלתו הוא רק כשמערבים אותו עם עוד דבר, משום כך מצוה לנו התורה להקריב מלח על כל קרבן, כדי להזכיר לנו תמיד כי אין כל ערך לאדם הדואג רק לעצמו ולאנוכיותו, ערכו האמיתי של האדם הוא רק כאשר הוא מוסר עצמו גם עבור השני.

(הרה"ק רבי ישראל מטשארטקוב זיע"א)

אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם (ד' – א')

אפשר לפרש בדרך משל, כשאחד העם הולך בדרך וטועה וסר מהדרך הישרה, לא קלקל מאומה לאחרים, כי אם לעצמו שיצטרך לחזור ולהגיע לדרך הישרה. אולם כשזה קורה לסוחר הנוסע עם עשרים עגלות טעונות משאות כבדים, כשהוא סר מהדרך הישרה, פעל בזה שגם אחרים יסעו באותה דרך, שהרי יראו לפנייהם דרך סלולה שנסללה על ידי סוחר זה שתעה עם עגלותיו הכבדים, כך שהוא קלקל לעצמו וגם לאחרים. וזה אומר הפסוק, "אם הכהן המשיח יחטא" כשאדם גדול חוטא ח"ו, הוא גורם "לאשמת העם", שממנו יראו וכן יעשו.

(המגיד מדובנא זיע"א)